

Total number of pages – 16

**CODE : 35T EDUC**

(EN/AS/BN/BD)

**2025**

**EDUCATION**

**Full Marks : 100**

**Pass Marks : 30**

**Time : Three hours**

***The figures in the margin indicate full marks for the questions.***

Q. No. 1 carries 1 mark each.....  $1 \times 12 = 12$

Q. No. 2 carries 2 marks each.....  $2 \times 12 = 24$

Q. No. 3 carries 4 marks each.....  $4 \times 10 = 40$

Q. No. 4 carries 6 marks each.....  $6 \times 4 = 24$

---

Total = 100

1. Answer the following questions : (any twelve) 1×12=12

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো বাৰটা)

নিম্নোক্ত প্রশ্নগুলিৰ উত্তৰ দাও : (যে-কোনো বাৰোটো)

गाहायाव होनाय सौनायफोरनि फिननाय हो : (जायखिजाया मोनजिनै)

• Fill in the blanks :

খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

শূন্যস্থান পূৰণ কৰো :

লাঁদাঁ জায়গা আৰুঁ খালাম :

(a) The Indira Gandhi National Open University was established in \_\_\_\_\_.

ইন্দিৰা গান্ধী ৰাষ্ট্ৰীয় মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয় \_\_\_\_\_ চনত প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

ইন্দিৰা গান্ধী ৰাষ্ট্ৰীয় মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয় \_\_\_\_\_ সালে প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

इन्दिरा गान्धी हादरारि उदां मुलुगसोलोंसालिखौ \_\_\_\_\_ मायथाइयाव गायसननाय जादोंमोन।

(b) On the basis of the recommendation of \_\_\_\_\_ Commission Government of Assam decided to change some high schools into multipurpose school.

\_\_\_\_\_ আয়োগৰ পৰামৰ্শৰ ভিত্তিত অসমত বহুমুখী মাধ্যমিক বিদ্যালয়সমূহ প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

\_\_\_\_\_ আয়োগৰ পৰামৰ্শৰ ভিত্তিতে অসমে বহুমুখী মাধ্যমিক বিদ্যালয়গুলি প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

\_\_\_\_\_ आय'गनि फोरमायथि बिथायाव आसामाव बां मोखाडारि गेजेरारि फरायसालिफोरखौ गायसननाय जादोंमोन।

(c) Prior to \_\_\_\_\_ secondary education in Assam was controlled by the Gauhati University and Government of Assam.

\_\_\_\_\_ চনৰ আগলৈকে অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষা গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় আৰু অসম চৰকাৰে নিয়ন্ত্ৰণ কৰিছিল।

\_\_\_\_\_ সালেৰ পূৰ্বে অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষা গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় এবং অসম সরকার নিয়ন্ত্ৰণ কৰিছিল।

\_\_\_\_\_ मायथाइनि सिगांसिम आसामनि गेजेरारि सोलोंथाइ गुवाहाटी भुम फरायसालि आरो आसाम सरकारा सामलायदोंमोन।

(d) The concept of correspondence education was first introduced by \_\_\_\_\_ in 1840.

পত্ৰযোগে শিক্ষাৰ ধাৰণাটো প্ৰথম \_\_\_\_\_ ১৮৪০ চনত প্ৰৱৰ্ত্তন কৰিছিল।

পত্ৰযোগে শিক্ষাৰ ধাৰণাটি প্ৰথম \_\_\_\_\_ ১৮৪০ সালে প্ৰবৰ্ত্তন কৰিছিল।

दैथाइयारि सोलोंथाइनि सानदांथाइखौ सिगां \_\_\_\_\_ आ 1840 मायथाइयाव बाहाय जेनग्रोदोंमोन।

(e) The name of the largest Open University of the world is \_\_\_\_\_.

বিশ্বৰ সৰ্ববৃহৎ মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়খনৰ নাম হৈছে \_\_\_\_\_।

বিশ্বৰ সৰ্ববৃহৎ মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ নাম হল \_\_\_\_\_।

बुहुमनि देरसिन उदां मुलुगसोलोंसालिनि मुडा जादों \_\_\_\_\_।

(f) World Environment Day is celebrated on \_\_\_\_\_.

বিশ্ব পৰিবেশ দিবস \_\_\_\_\_ তাৰিখে উদ্‌যাপন কৰা হয়।

বিশ্ব পৰিবেশ দিবস \_\_\_\_\_ তাৰিখে উদ্‌যাপন কৰা হয়।

मुलुगनां आबहावा सान \_\_\_\_\_ खालाराव फालिनाय जायो।

(g) Ivan Pavlov was a Russian Physiologist and \_\_\_\_\_.

আইভান পেভলভ এজন ৰাছিয়াৰ শৰীৰতত্ত্ববিদ তথা \_\_\_\_\_ আছিল।

আইভান প্যাভলভ একজন রাशियार शारीरतत्त्वविद तथा \_\_\_\_\_ ছিলেন।

आइभान पेभलभआ सासे रसियानि सोलेर सानथौगिरि आरो \_\_\_\_\_ मोन।

(h) Conditioning method of learning establishes bond between natural tendency and \_\_\_\_\_.

শিক্ষণৰ অনুবন্ধনবাদ পদ্ধতিয়ে স্বাভাৱিক প্ৰৱণতা আৰু \_\_\_\_\_ ৰ মাজত সমন্ধ স্থাপন কৰে।

শিক্ষণেৰ অনুবন্ধনবাদ পদ্ধতি স্বাভাৱিক প্ৰৱণতা এবং \_\_\_\_\_ -এৰ মध्ये সমন্ধ স্থাপন কৰে।

सोलोंनायनि रादायारि आदबआ मिथिंगायारि एरथुनाय आरो \_\_\_\_\_ नि गेजेराव सोमोन्दो गावसडो।

• Give short answer in **one** sentence :

এটা বাক্যত উত্তৰ দিয়া :

একটি বাক্যে উত্তৰ দাও :

मोनसे बाप्रायाव फिननाय हो :

(i) Which Education Commission suggested the 10+2+3 structure of education ?

কোনখন শিক্ষা আয়োগে 10+2+3 শিক্ষা গাঁথনিৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল ?

কোন্ শিক্ষা আয়োগ 10+2+3 শিক্ষা কাঠামোৰ পৰামৰ্শ প্ৰদান কৰেছিল ?

मावे सोलोंथाइ आय'गआ 10+2+3 सोलोंथाइ दाथाइनि सुबुरन होदोंमोन ?

(j) "Non-formal education differs from formal education in the sense that it takes place outside the formal school system." Who said this ?

“আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ বাহিৰত সুপৰিকল্পিতভাৱে যি শিক্ষাব্যৱস্থা প্ৰচলন কৰা হয় তাকে অগতানুগতিক শিক্ষা বুলি কোৱা হয়।” — এই উক্তিটো কাৰ ?

“প্ৰথাগত শিক্ষাৰ বাহিৰে সুপৰিকল্পিতভাৱে যে শিক্ষাব্যৱস্থা প্ৰচলন কৰা হয় তাকে প্ৰথা-বহিৰ্ভূত শিক্ষা বলা হয়।” — এই উক্তিটি কাৰ ?

“गोरा नडै खान्थिलेखा सोलोंथाइया खान्थिलेखा सोलोंथाइनिफ्राय फाराग मानोना बेखौ खान्थिलेखा फरायसालि राहानि बायजोआव होनाय जायो।” बे बुंफुरलुआ सोरनि ?

(k) "Physical education is the sum of changes in the individual caused by experiences centering motor activity." Who said this ?

“শাৰীৰিক শিক্ষা হ'ল সঞ্চালন ক্ৰিয়া কেন্দ্ৰিক অভিজ্ঞতাৰ ফলস্বৰূপে উদ্ভৱ হোৱা ব্যক্তিৰ পৰিবৰ্তনৰ সমষ্টি।” — এই উক্তিটো কাৰ ?

“শাৰীৰিক শিক্ষা হল সঞ্চালন ক্ৰিয়াকেন্দ্ৰিক অভিজ্ঞতাৰ ফলস্বৰূপ উদ্ভব হওয়া ব্যক্তিৰ পৰিবৰ্তনৰ সমষ্টি।” — এই উক্তিটি কাৰ ?

“सोलेरारि सोलोंथाइया जादों motor activity खौ मिरु खालामनानै रोंमोनदांथिजों गावखौ सोलायनायफोरनि जथुम।” बे बुंफुरलुआ सोरनि ?

(l) "Learning is both acquisition and retention of habit, knowledge and attitude." Who said this statement ?

“অভ্যাস, জ্ঞান তথা মনোভংগীৰ আয়ত্তকৰণ আৰু সংৰক্ষণেই হ'ল শিক্ষণ।” — এই উক্তিটি কোনে কৈছিল ?

“অভ্যাস, জ্ঞান তথা মনোভঙ্গিৰ আয়ত্তকৰণ এবং সংৰক্ষণই হল শিক্ষণ।” — এই উক্তিটি কে কৰেছিলেন ?

“सर', गियान आरो गोसोनि साननायखौ आवथाय हानाय आरो गोसोआव लाखिनो हानायानो सोलोंनाय।” बे बुंफुरलुखौ सोर बुंदोंमोन ?

(m) What is voluntary or volitional attention ?

ঐচ্ছিক বা ইচ্ছাকৃত মনোযোগ কাক বোলে ?

ঐচ্ছিক বা ইচ্ছাকৃত মনোযোগ কাকে বলে ?

गाव गोसोआरि एबा गोसोजानाय गोसो होनाय माखौ बुडो ?

(n) What is image memory ?

প্ৰতিৰূপ স্মৃতি কি ?

প্ৰতিৰূপ স্মৃতি কী ?

सायखंआरि.बिसम्बिआ मा ?

(o) What is mode ?

বহুলক কাক বোলে ?

বহুলক (মোড) কাকে বলে ?

গেজেরগা মাখৌ বুভো ?

(p) Write the formula for finding out first quartile from group data.

সমূহিত বাশিৰ পৰা প্ৰথম চতুৰ্থক নিৰ্ণয় কৰা সূত্ৰটো লিখা।

সমূহিত বাশি থেকে প্ৰথম চতুৰ্থাংশ নিৰ্ণয় কৰাৰ সূত্ৰটি লেখো।

হানজায়াৰি খাৰিনিফ্ৰায় গিৰি ব্ৰৈথিখৌ দিহুননায় মাৰসুলুখৌ লিৰ।

2. Answer **any twelve** of the following questions : 2×12=24

তলত দিয়া যিকোনো বাৰটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত যে-কোনো বাৰোটি প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়াব হোনায জাযখিৰজায়া মোনজিনৈ সোঁনাযনি ফিননায হো :

(a) Write two suggestions of Kothari Commission regarding education and productivity.

শিক্ষা আৰু উৎপাদনমুখিতা সম্পৰ্কে কোঠাৰী আয়োগে আগবঢ়োৱা দুটা পৰামৰ্শ উল্লেখ কৰা।

শিক্ষা এবং উৎপাদনশীলতা সম্পৰ্কে কোঠাৰী আয়োগেৰ দুটি পৰামৰ্শ উল্লেখ কৰো।

সোঁলোঁথাই আৰো মাৰদিহুনথাইনি সোমোন্দৈ ক'থারি আয়'গআ হোনায মোননৈ সুবুৰন মখ'।

(b) Write two importance of vocationalisation of secondary education in the present context.

বৰ্তমান পৰিস্থিতিত মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখীকৰণৰ দুটা প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰা।

বৰ্তমান পৰিস্থিতিতে মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখীকৰণেৰ দুটি প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰো।

আখিখালনি বিথাখিয়াব গেজেরারি সোঁলোঁথাইনি জিউরাহায়াৰিনি মোননৈ গোনাঁথি মখ'।

(c) Write two objectives of "Operation Blackboard" scheme.

“অপাৰেচন ব্লেকবৰ্ড” আঁচনিৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

“অপাৰেশন ব্ল্যাকবোর্ড” পৰিকল্পনাৰ দুটি উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰো।

‘অপাৰেশন ব্লেকবৰ্ড’ বিথাখিনি মোননৈ থাখি মখ'।

(d) Define the concept of physical education.

শাৰীৰিক শিক্ষাৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

শাৰীৰিক শিক্ষাৰ ধাৰণাটি সঠিকভাৱে বৰ্ণনা কৰো।

সোলেৱাৰি সোঁলোঁথাইনি সানদাঁথাই বেখেব।

(e) What do you mean by value education ?

মূল্যবোধৰ শিক্ষা বুলিলে তুমি কি বুজা ?

মূল্যবোধেৰ শিক্ষা বলতে তুমি কী বোঝো ?

বেসেননা সোঁলোঁথাই বুভোব্লা নোঁ মা বুজিয়ো ?

(f) Define the concept of women empowerment.

মহিলা সবলীকৰণৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

মহিলা সবলীকৰণেৰ ধাৰণাটি ব্যাখ্যা কৰো।

আইজো গোহো বাঁহোথাইনি সানদাঁথাই বেখেব।

(g) Write two differences between maturation and learning.

পৰিপক্বতা আৰু শিক্ষণৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

পৰিপক্বতা এবং শিক্ষণেৰ মध्ये দুটি পাৰ্থক্য লেখো।

রানায় আরো সোঁলোঁনাযনি গেজেরাব থানায় মোননৈ ফাৰাগ লিৰ।

(h) What do you mean by law of readiness in learning ?

শিক্ষণৰ প্ৰস্তুতিৰ নীতি বুলিলে কি বুজা ?

শিক্ষণের প্রস্তুতির নীতি বলতে তুমি কী বোঝো?

সোলোনাযনি থিয়ারিথি খ্রান্থি বুডোব্লা মা বুজিযো?

(i) What is retention ?

সংৰক্ষণ কাক বোলে?

সংৰক্ষণ কাকে বলে?

গোসোআব জুথুমনায মাখৌ বুডো?

(j) What is retroactive inhibition ?

পাশ্চাত্মুখী প্রতিবোধ কাক বোলে?

পাশ্চাত্মুখী প্রতিবোধ কাকে বলে?

আগুনাং থাৰথানায মাখৌ বুডো?

(k) Write any two characteristics of attention.

মনোযোগৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

মনোযোগের যে-কোনো দুটি বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰো।

গোসো হোনাযনি জাযখিৰজায়া মোননৈ আখু মখ'।

(l) Define the concept of mental health and hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্য আৰু স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

মানসিক স্বাস্থ্য এবং স্বাস্থ্যবিজ্ঞানের ধারণা সঠিকভাবে বর্ণনা কৰো।

গোসোআরি সাবসি আরো দেহা বিগিয়াননি সানদাংথাই বেখ্বেব।

(m) Write two objectives of mental hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানের দুটি উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰো।

গোসোআরি দেহা বিগিয়াননি মোননৈ থাংখি মখ'।

(n) Define the preventive function of mental hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ প্ৰতিৰোধমূলক কাৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানের প্ৰতিৰোধমূলক কাৰ্যের সঠিক বর্ণনা দাও।

গোসোআরি দেহা বিগিয়াননি হোবথানাং হাৰাখৌ বেখ্বেব।

(o) Find the Median and Mode from the following data : 1+1=2

তলত দিয়া তথ্যৰাশিৰ পৰা মধ্যমা আৰু বহুলক নিৰ্ণয় কৰা :

নিম্নলিখিত তথ্যৰাশি থেকে মধ্যমা এবং বহুলক (মোড) নিৰ্ণয় কৰো :

গাহায়াব হোনায খ্রান্থিফ্রায় গেজেরমা আরো গেজেরমাং দিহুন :

58, 42, 30, 64, 57, 42, 34, 53, 44 and 38

(p) Write two merits of quartile deviation as a measurment of variability.

ভেদ্যতা বা বিচ্যুতিৰ জোখ হিচাপে চতুৰ্থক বিচ্যুতিৰ দুটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

ভেদ্যতা বা বিচ্যুতিৰ পৰিমাপক হিসেবে চতুৰ্থাংশ বিচ্যুতিৰ দুটি সুবিধা উল্লেখ কৰো।

সোলায়স্তু ফাৰাগথিনি সুবারি হিসাবে বৈথি থাংখৌথাইনি মোননৈ হামজাথাব মখ'।

3. Answer any ten of the following questions : 4×10=40

তলত দিয়া যিকোনো দহটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত যে-কোনো দশটি প্ৰশ্নের উত্তর দাও :

গাহায়াব হোনায জাযখিৰজায়া মোনজি সোনাযনি ফিননায হো :

(a) Write four important provisions of the Secondary Education Act of Assam (1961).

অসম মাধ্যমিক শিক্ষা আইনত (1961) উল্লেখ কৰা চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰস্তাৱৰ বিষয়ে লিখা।

অসম মাধ্যমিক শিক্ষা আইনে (1961) উল্লেখিত চাৰটি গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰস্তাৱৰ বিষয়ে লেখো।

আসাম গেজেরারি সোলোংথাই আয়েন (1961) মখ'নায মোননৈ গোনাংথার বিথাংখিনি সোমোন্দৈ লির।

(b) Write four important functions of 'Board of Secondary Education, Assam'.

“অসম মাধ্যমিক শিক্ষা বোর্ড”ৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্য্যাবলী উল্লেখ কৰা।

“অসম মাধ্যমিক শিক্ষা বোর্ড”-এৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্য্যাবলী উল্লেখ কৰো।

‘আসাম গেজেটৰি সোলোঁথাই বৰ্ড’ নি মোনব্ৰৈ গোনাংথার মাৰফাৰি মখ্ৰ’।

(c) Discuss four major problems of secondary education in Assam.

অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ চাৰিটা মূল সমস্যা আলোচনা কৰা।

অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ চাৰিটা মূল সমস্যা আলোচনা কৰো।

আসাম গেজেটৰি সোলোঁথাইনি মোনব্ৰৈ গাহাই জেনাখৌ সাবৰায়।

(d) Write four objectives of non-formal education.

অগতানুগতিক শিক্ষাৰ চাৰিটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

অপ্ৰথাগত শিক্ষাৰ চাৰিটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰো।

গোৱানডৈ খান্ধিলেখা সোলোঁথাইনি মোনব্ৰৈ বিথাংখি মখ্ৰ’।

(e) Write four advantages of correspondence education.

পত্ৰ বা ডাকযোগে দিয়া শিক্ষাৰ চাৰিটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

পত্ৰ বা ডাকযোগে দেওয়া শিক্ষাৰ চাৰিটা সুবিধা উল্লেখ কৰো।

দৈথাইয়াৰি সোলোঁথাই এৰা লাইজাম দৈথায় সোলোঁথাইনি মোনব্ৰৈ হামজাথাব মখ্ৰ’।

(f) Discuss four significant aspects of distance education.

দূৰ শিক্ষাৰ চাৰিটা তাৎপৰ্যপূৰ্ণ দিশ উল্লেখ কৰা।

দূৰশিক্ষাৰ চাৰিটা তাৎপৰ্যপূৰ্ণ দৃষ্টিভঙ্গি আলোচনা কৰো।

জানথাইয়াৰি সোলোঁথাইনি মোনব্ৰৈ বেসেন গোনাং দিগখৌ মখ্ৰ’।

(g) How can the physical education be imparted in school ? Discuss.

বিদ্যালয়ত শাৰীৰিক শিক্ষা কেনেদৰে প্ৰদান কৰিব পাৰি? আলোচনা কৰা।

বিদ্যালয়ে শাৰীৰিক শিক্ষা কীভাবে প্ৰদান কৰা যেতে পারে? আলোচনা কৰো।

ফৰায়সালিয়াব সোলেৱাৰি সোলোঁথাই মাৰবোঁ হোনাং হায়া? সাবৰায়।

(h) Discuss the need and importance of value education.

মূল্যবোধৰ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

মূল্যবোধৰ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা এবং গুৰুত্ব আলোচনা কৰো।

বেসেননাং সোলোঁথাইনি নাংগৌথি আরো গোনাংথিখৌ সাবৰায়।

(i) Write four important characteristics of insightful learning.

অন্তঃদৰ্শন শিক্ষণৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

অন্তঃদৰ্শন শিক্ষণৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰো।

ইসিং নোজোৰথি সোলোঁনাযনি মোনব্ৰৈ গোনাংথার আখুথাই লিৰ।

(j) Discuss the educational significance of law of effect.

শিক্ষণৰ ফলাফল বা পৰিণামৰ নীতিৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা।

শিক্ষণৰ ফলাফল বা পৰিণামৰ নীতিৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য আলোচনা কৰো।

গোহোমথি নেমনি সোলোঁথাইয়াৰি বেসেনখৌ সাবৰায়।

(k) Write four physical causes of forgetting.

বিস্মৃতিৰ চাৰিটা শাৰীৰিক কাৰণ উল্লেখ কৰা।

বিস্মৃতিৰ চাৰিটা শাৰীৰিক কাৰণ লেখো।

বাবগাৱনাযনি মোনব্ৰৈ সোলেৱাৰি জাহোন লিৰ।

(l) “Attention and interest are like two sides of the same coin.” Discuss.

“মনোযোগ আৰু আগ্ৰহ একেটা মুদ্ৰাৰ দুটা পিঠিৰ দৰে।” আলোচনা কৰা।

“মনোযোগ এবং আগ্ৰহ একটি মুদ্ৰাই দুটো পিঠৈৰ মতো।” আলোচনা কৰো।

“গোসো হোনাং আরো গোসো দুনায়া গৰসে খাউৱিনিমো মোনব্ৰৈ বিখুনি বাদি।” সাবৰায়।

(m) Discuss four characteristics of a mentally healthy individual.

মানসিকভাৱে সুস্থ এজন ব্যক্তিৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।

মানসিকভাৱে সুস্থ একজন ব্যক্তিৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰো।

গোসোআৰি গোগো সাসে সুবুনি মোনৰৈ আখুথাই সাৱৰায়।

(n) Discuss the importance of statistics in education and psychology.

শিক্ষা আৰু মনোবিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰত পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

শিক্ষা এবং মনোবিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰে পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্বন্ধে আলোচনা কৰো।

সোলোঁথাই আৰো গোসোবিগিয়াননি বেলায়াব সানসৱথুম বিগিয়াননি গোনাঁথিনি সোমোন্দৈ সাৱৰায়।

(o) What is frequency polygon ? Draw a frequency polygon from the following distribution table : (use graph paper)

বাৰংবাৰতা বহুভূজ কাক বোলে ? তলত দিয়া তালিকাৰ তথ্যসমূহৰ পৰা বাৰংবাৰতা বহুভূজ অংকন কৰা : (লেখ কাগজ ব্যৱহাৰ কৰিব)

বাৰংবাৰতা বহুভূজ কাকে বোলে ? নিম্নলিখিত তালিকাৰ তথ্যসমূহৰ পৰা বাৰংবাৰতা বহুভূজ অংকন কৰো : (লেখ কাগজ ব্যৱহাৰ কৰিব)

গলেগলেথা আখান্দিবা মাখৌ বুডো ? গাহায়াব হোনায সংলাইনি খাৰিফোৰনিফ্ৰায় গলেগলেথা আখান্দিবা খাৰখৌলু আখি : (খাৰখৌলু বাহায)

| Class Interval   | Frequency     |
|------------------|---------------|
| (শ্ৰেণী অন্তৰাল) | (বাৰংবাৰতা)   |
| (শ্ৰেণী ব্যবধান) | (বাৰংবাৰতা)   |
| (থাখো খোন্দোব)   | (গলেগলেথা)    |
| 80 - 84          | 1             |
| 75 - 79          | 3             |
| 70 - 74          | 6             |
| 65 - 69          | 9             |
| 60 - 64          | 12            |
| 55 - 59          | 8             |
| 50 - 54          | 6             |
| 45 - 49          | 3             |
| 40 - 44          | 2             |
|                  | <u>N = 50</u> |

4. Answer **any four** of the following questions :

6×4=24

তলত দিয়া যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত যে-কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়াব হোনায জাযখিজায়া মোনৰৈ সোনাযনি ফিননায হো :

(a) What is environmental education ? Discuss the principles of environmental education. 2+4=6

পৰিবেশ শিক্ষা কাক বোলে ? পৰিবেশ শিক্ষাৰ নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

পৰিবেশ শিক্ষা কাকে বোলে ? পৰিবেশ শিক্ষাৰ নীতিসমূহ আলোচনা কৰো।

সোৰবিথিডাৰি সোলোঁথাই মাখৌ বুডো ? সোৰবিথিডাৰি সোলোঁথাইনি খান্দিফোৰখৌ সাৱৰায়।

(b) What is population education ? How can the population education be imparted in educational institution ? Discuss. 2+4=6

জনসংখ্যা শিক্ষা কাক বোলে ? শিক্ষানুষ্ঠানত জনসংখ্যা শিক্ষা কেনেদৰে প্ৰদান কৰিব পাৰি ? আলোচনা কৰা।

জনসংখ্যা শিক্ষা কাকে বোলে ? শিক্ষাপ্ৰতিষ্ঠানে জনসংখ্যা শিক্ষা কীভাবে প্ৰদান কৰা যেতে পারে ? আলোচনা কৰো।

সুবু সানখো সোলোঁথাই মাখৌ বুডো ? সোলোঁথাইয়াৰি ফসংথানাব সুবু সানখো সোলোঁথাইখৌ মাৰৌ হোনা হাযো ? সাৱৰায়।

(c) What is connectionism in learning ? Discuss the educative value of trial and error method of learning. 2+4=6

শিক্ষণৰ সংযোগবাদ তত্ত্ব কাক বোলে ? প্ৰচেষ্টা আৰু ভুল শিক্ষণ পদ্ধতিৰ শৈক্ষিক মূল্য আলোচনা কৰা।

শিক্ষণের সংযোগবাদ তত্ত্ব কাকে বলে? প্রচেষ্টা এবং ভুল শিক্ষণ পদ্ধতির শৈক্ষিক মূল্য আলোচনা করো।

সোলোঁনাযনি ফোনাঁজাবারি বাদ মাখৌ বুডো? নাজানায আরো গোৰোন্তি আদব সোলোঁনাযনি সোলোঁথাইয়ারি বেসেনথি সাবরায়।

- (d) Describe the meaning and process of memory. Briefly discuss four marks of good memory.  $2+4=6$

স্মৃতির অর্থ আৰু প্রক্রিয়া ব্যাখ্যা কৰা। ভাল স্মৃতিৰ চাৰিটা লক্ষণ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

স্মৃতিৰ অর্থ এবং প্রক্রিয়া ব্যাখ্যা কৰো। ভালো স্মৃতিৰ চাৰিটা লক্ষণ সংক্ষেপে আলোচনা কৰো।

বিসম্বিনি ঔঁথি আরো বিস্বান্থিখৌ বেখেব। মোজাঁ বিসম্বিনি মোনব্রৈ আখু গুসুডৈ সাবরায়।

- (e) What is attention? Discuss the importance of attention and interest in education.  $2+4=6$

মনোযোগ কাক বোলে? শিক্ষা ক্ষেত্ৰত মনোযোগ আৰু আগ্ৰহৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

মনোযোগ কাকে বলে? শিক্ষাক্ষেত্ৰে মনোযোগ এবং আগ্ৰহের গুরুত্ব আলোচনা কৰো।

গোসো হোনায মাখৌ বুডো? সোলোঁথাইনি বিথিঁআব গোসো হোনায আরো গোসো দুঁনাযনি গোনাঁথিখৌ সাবরায়।

- (f) What is mean? Compute mean from the following distribution table by Assumed Mean method:  $1+5=6$

গড় কাক বোলে? অনুমিত গড় পদ্ধতিৰ সহায়ত তলত দিয়া বাৰংবাৰতা বিভাজন তালিকাৰ পৰা গড় নিৰ্ণয় কৰা :

গড় কাকে বলে? অনুমিত গড় পদ্ধতিৰ সাহায্যে নিম্নলিখিত বাৰংবাৰতা বিভাজন তালিকা থেকে গড় নিৰ্ণয় কৰো :

গেজেরথি মাখৌ বুডো? হমনা লানায গেজেরথি আদবনি হেফাজাবাব গাহায়াব হোনায গলেগলেথা রানসারথি সংলাইনিফ্রায় গেজেরথি দিহুন।

| Class Interval   | Frequency     |
|------------------|---------------|
| (শ্রেণী অন্তৰাল) | (বাৰংবাৰতা)   |
| (শ্রেণী ব্যবধান) | (বাৰংবাৰতা)   |
| (থাখো খোন্দোব)   | (গলেগলেথা)    |
| 65 - 69          | 2             |
| 60 - 64          | 3             |
| 55 - 59          | 4             |
| 50 - 54          | 7             |
| 45 - 49          | 8             |
| 40 - 44          | 16            |
| 35 - 39          | 9             |
| 30 - 34          | 4             |
| 25 - 29          | 3             |
| 20 - 24          | 2             |
| 15 - 19          | 2             |
|                  | <u>N = 60</u> |

\_\_\_\_\_ x \_\_\_\_\_